

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/181104,Uroczystosc-upamietniajaca-Aniele-i-Henryka-Brustow-Lucyne-i-Mariana-Brustow-ora.html>
20.04.2024, 03:44

Uroczystość upamiętniająca Anielę i Henryka Brustów, Lucynę i Mariana Brustów oraz Henrykę i Zygmunta Mielczarków - 24 marca 2023 r. Częstochowa

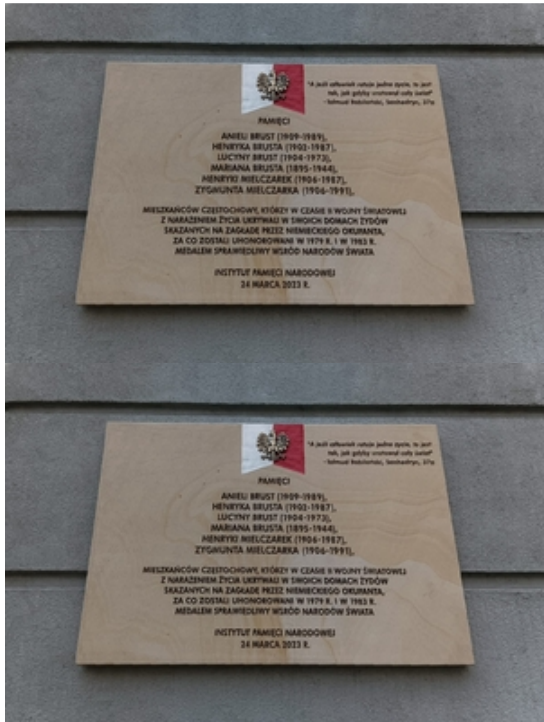
24 marca 2023 r. odbyła się uroczystość przed budynkiem Miejskiego Domu Kultury w Częstochowie (ul. Łukasińskiego 50/68) w ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką. Podczas wydarzenia została odsłonięta tablica poświęcona Anieli i Henrykowi Brust, Lucynie i Marianowi Brust oraz Henryce i Zygmunтови Mielczarek, którzy w czasie II wojny światowej byli zaangażowani w ratowanie Żydów, za co zostali odznaczeni medalami Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata.

„Każdy obywatel powinien pamiętać, że jest
tak, jak gdyby nie było nigdy wojny”
Karl Kraus, „Die Fackel”, 1919

PAMIĘCI
ANIEU BRUST (1909-1981),
HENRYKA BRUSTA (1902-1987),
LUCYNY BRUST (1904-1973),
MARIANA BRUSTA (1895-1944),
HENRYKI MIELCZAREK (1906-1987),
ZYGMUNTA MIELCZARKA (1904-1991).

MIEZKANCÓW CZYSTOCYŃKI, KTÓRZY W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ
Z NARAŻENIEM ŻYCIA UCHYLIŁI W SWOICH DOMACH ŻYDÓW
SKAZANYCH NA ZAGADĘ PRZEZ NIEMIECKIE OKUPANTA,
ZA CO ZOSTALI UROKOWANI W 1979 R. I W 1983 R.
MEDALEM SPRAWIEDLIWY WŁOCH NARODÓW ŚWIATA.

INSTITUT PAMIĘCI NARODOWEJ
24 MARCA 2023 R.

„Każdy obywatel powinien pamiętać, że jest
tak, jak gdyby nie było nigdy wojny”
Karl Kraus, „Die Fackel”, 1919

PAMIĘCI
ANIEU BRUST (1909-1981),
HENRYKA BRUSTA (1902-1987),
LUCYNY BRUST (1904-1973),
MARIANA BRUSTA (1895-1944),
HENRYKI MIELCZAREK (1906-1987),
ZYGMUNTA MIELCZARKA (1904-1991).

MIEZKANCÓW CZYSTOCYŃKI, KTÓRZY W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ
Z NARAŻENIEM ŻYCIA UCHYLIŁI W SWOICH DOMACH ŻYDÓW
SKAZANYCH NA ZAGADĘ PRZEZ NIEMIECKIE OKUPANTA,
ZA CO ZOSTALI UROKOWANI W 1979 R. I W 1983 R.
MEDALEM SPRAWIEDLIWY WŁOCH NARODÓW ŚWIATA.

INSTITUT PAMIĘCI NARODOWEJ
24 MARCA 2023 R.

W uroczystości udział wzięli: dr Ryszard Stefaniak – zastępca prezydenta Miasta Częstochowa, dr Jolanta Urbańska – wiceprzewodnicząca Rady Miasta Częstochowa, Jan Kwaśniewicz – naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Katowicach, Artur Hołubiczko – komendant Straży Miejskiej w Częstochowie, Paweł Musiał – dyrektor Miejskiego Domu Kultury w Częstochowie, przedstawiciele Stowarzyszenia Społeczno-kulturalnego Żydów oddział w Częstochowie, delegacje miejscowych szkół, jak również rodzina Państwa Brustów.

Uroczystość poprowadził Jan Kwaśniewicz – naczelnik OBUWiM IPN w Katowicach. Na początku został odegrany hymn państwowy. Następnie głos zabrał dr Ryszard Stefaniak – zastępca prezydenta Miasta Częstochowa. W dalszej części uroczystości Danuta Mikoda (pracownik OBUWiM IPN w Katowicach) przybliżyła losy rodziny Brustów i Mielczarków z czasów II wojny światowej. Następnie głos zabrał Artur Hołubiczko (wnuk Anieli i Henryka Brustów), który podziękował za trwałe upamiętnienia swojej rodziny oraz przybliżył okoliczności, w których jego dziadkowie ukrywali Żydów. Po przybliżeniu losów osób upamiętnionych przystąpiono do odsłonięcia tablicy. Na zakończenie złożono kwiaty.

Po uroczystości Jan Kwaśniewicz oraz Artur Hołubiczko udali się na groby Sprawiedliwych, żeby zapalić znicze.

Henryk Brust (1902-1987) brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej oraz wojnie obronnej 1939 r. Walczył w szeregach 25 pułku ułanów i w 1920 r. brał udział w obronie Lwowa. W czasie kampanii wrześniowej 1939 r. został zmobilizowany i walczył w okolicach Łodzi oraz Modlina. Po zakończonych walkach wrócił do Częstochowy. Podczas II wojny światowej należał do PPS-WRN na terenie Częstochowy. Używał pseudonimu "Mściwy". Był podejrzany o działalność sabotażową na terenie huty na Rakowie. Został aresztowany przez Niemców i osadzony w więzieniu na Zawodziu. Po zwolnieniu z więzienia podjął pracę w elektrowni. W 1943 r. został ponownie aresztowany podczas podróży do Łodzi za brak przepustki. W efekcie został osadzony w obozie w Radogoszczy (obecnie dzielnica Łodzi). Zdołał zbiec podczas pożaru obozu i wrócił do Częstochowy. Razem z żoną Anielą (1909-1989) ukrywali w domu Żydów, m.in. Idka Prejzerowicza oraz Itę Dimant, która podczas okupacji niemieckiej posługiwała się nazwiskiem Genowefa Zawadzka.

Marian Brust (1895-1944) w 1920 r. brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. W czasie II wojny światowej należał do Armii Krajowej, gdzie posługiwał się pseudonimem Janek. Był też zaangażowany w ratowanie Żydów, we współpracy z Żegotą. Organizował ich ucieczki z obozu pracy „Hasag”, który znajdował się na terenie huty w Częstochowie-Rakowie. Dostarczał im również lekarstwa, ubrania i żywność. Działania te wspierała jego żona Lucyna (1904-1973) ps. „Mila”, która również była zaangażowana w działalność konspiracyjną. Marian Brust został 28.03.1944 r. zatrzymany przez strażnika na terenie huty, przez którego został postrzelony podczas próby ucieczki. Zmarł miesiąc później w szpitalu przy ul. św. Barbary.

Natomiast siostra Mariana i Henryka Brustów, Henryka Mielczarek (1906-1987) wraz z mężem Zygmuntem (1906-1991), ukrywali u siebie w domu Żydówkę Frankę Beatus, która zbiegła z częstochowskiego getta.

Aniela, Henryk, Lucyna i Marian Brust zostali odznaczeni medalem Sprawiedliwy Wśród Narodów świata w 1979 r., a Henryka i Zygmunt Mielczarek w 1983 r.

Opr.: D. Mikoda

Uroczystość
upamiętniająca Aniela i
Henryka Brustów,
Lucynę i Mariana
Brustów oraz Henrykę i
Zygmunta Mielczarków
- 24 marca 2023 r.
Częstochowa

Uroczystość
upamiętniająca Aniela i
Henryka Brustów,
Lucynę i Mariana
Brustów oraz Henrykę i
Zygmunta Mielczarków
- 24 marca 2023 r.
Częstochowa